

JulkICT-osasto
Kansallisen palveluarkkitehtuurin toteuttamisohjelma

Kansallisen palveluarkkitehtuurin toteuttamisohjelma

Kansalaishavaintojen hankinta ja tiedonjakelu ympäristöhavainnointiin kansallisessa palveluarkkitehtuurissa -

esiselvitys (Kansalaishavainnot.fi-KaPA)

Loppuraportti

Suomen ympäristökeskus (SYKE)

VM/2214/02.02.03.09/2016

Versio 1.0

29.9.2017

Valtiovarainministeriö	Kansalaishavainnot.fi-KaPA VM/2214/02.02.03.09/2016	2 (12)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	11.5.2017

Sisällys

Sisällys	2
Dokumentin versiohistoria	2
1. Yhteenveto	3
1.1. Hankkeen tiedot	3
1.2. Käytetyt Suomi.fi-palvelut	4
1.3. Yhteenveto hyödyistä ja opituista asioista	4
1.4. Suositukset jatkotoimenpiteistä	5
2. Hankkeen toteutuminen	6
2.1. Tuotokset	6
2.2. Hankkeen rahoitus ja kustannukset	7
3. Hankkeen ohjauksen arviointi	8
3.1. Hanke- ja ohjelmanhallinta	8
3.2. Hankintakäytännöt	9
3.3. Riskienhallinta	9
4. Hankkeen päättäminen	10
4.1. Dokumenttien hallinta	10
4.2. Ylläpitovaiheeseen siirtyminen	11
5. Liitteet	12
5.1. Kustannus-hyöty analyysin toteutumisen arvio	12

Dokumentin versiohistoria

<i>Versio</i>	<i>Päiväys</i>	<i>Laatija</i>	<i>Muutoksen kuvaus</i>
0.4	27.6.2017	Pyhälähti	Pohjatiedot lisätty
0.5	26.9.2017	Pyhälähti	Raporttiluonnos muokkaukskommenteille
0.6	27.9.2017	Pyhälähti	Toinen kommenttikierros
1.0	29.9.2017	Pyhälähti	Raportointiin liitetty tiedosto: valtiovarainministerio@vm.fi Diaarinumero VM/2214/02.02.03.09/2016

Valtiovarainministeriö	Kansalaishavainnot.fi-KaPA VM/2214/02.02.03.09/2016	3 (12)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	11.5.2017

1. Yhteenveto

Tämä dokumentti on kansallisen palveluarkkitehtuuriohjelman (KaPA) Kansalaishavaintojen hankinta ja tiedonjakelu ympäristöhavainnointiin kansallisessa palveluarkkitehtuurissa -esiselvitys (Kansalaishavainnot.fi-KaPA) loppuraportti.

1.1. Hankkeen tiedot

Kansalaishavaintojen hankinta ja tiedonjakelu ympäristöhavainnointiin kansallisessa palveluarkkitehtuurissa (Kansalaishavainnot.fi-KaPA) -esiselvityksessä on selvitetty eri Suomi.fi -palveluiden käyttöä tukemaan kansalaisilta kerättävän havaintotiedon hankintaa hallinnon tietotarpeita tyydyttämään. Hankkeen vetäjänä toimi Suomen ympäristökeskus (SYKE) ja toteuttamiseen osallistuivat Teknologian tutkimuskeskus VTT ja Luonnontieteellinen keskusmuseo (LUOMUS, Helsingin yliopiston erillislaitos).

Hanke liittyi läheisesti Envibase-hankkeen Kansalaishavainnot- ja Lajitietokeskus -osahankkeisiin sekä SYKE:n KaPA –toimintojen toteutushankkeeseen. SYKE:n osalta keskeisenä järjestelmänä oli kansalaishavaintojen keräämistapoja määrittävä ja kerättyä dataa hallinnoiva CitobsDB -järjestelmä. LUOMUS osalta keskeisiä olivat Laji.fi palvelut lajitietojen hallinnoimiseksi ja erityisesti niiden täydentäminen kansalaisten tekemillä eliöhavainnoilla. VTT selvitti paitsi kehittämiensä kansalaishavaintopalveluiden kehittämismahdollisuuksia myös yhdessä SYKE:n kanssa kansalaishavaintotoiminnan järjestelymahdollisuuksia muiden LYNET-laitosten sekä yritysten ja muiden kansalaisyhteiskunnassa toimivien organisaatioiden kanssa.

SYKE:ssä Envibase-hankkeen CitobsDB-tietokannan valmistumisen myöhästyminen ja myöhästymisestä johtuviin toimenpiteisiin liittynyt kiire aiheuttivat hankesuunnitelmassa tunnistetun riskin toteutumisen. CitobsDB -järjestelmään kuuluvat avoimen pistehavaintotiedon rajapinnat eivät olleet käytettävissä hankkeen kuluessa, joten niiden lopullista toteutustapaa ei ollut tiedossa, eikä tiedon syötön Open311 –rajapintakaan ollut lopullisessa muodossaan käytettävissä, toisin kuin suunnitteluvaiheessa oletettiin. Nämä ovat kuitenkin valmistumassa Envibase-hankkeelle määritellyn jatkoajan puitteissa, joten Kansalaishavainnot-KaPA hankkeessa aloitettua suunnittelutyötä on mielekästä jatkaa kansalaishavaintojärjestelmien ylläpidon suunnittelua ja jatkokehitystä silmälläpitäen. Hankkeelle suunniteltua työaikaa ei ehditty täysimääräisesti hyödyntää. VTT ja LUOMUS osalta aikataulu toteutui paremmin.

Hankkeen toteutuksen vastuuhenkilöt: Timo Pyhälahti (SYKE, projektipäällikkö), Ville Kotovirta (VTT), Kari Lahti (LUOMUS)

Hankkeen tyyppi

Suunnittelu/määrittely	X
Toteutus	
Käyttöönotto	

Valtiovarainministeriö	Kansalaishavainnot.fi-KaPA VM/2214/02.02.03.09/2016	4 (12)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	11.5.2017

1.2. Käytetyt Suomi.fi-palvelut

Suomi.fi –palvelu	On käytetty	Ei ole käytetty	Huomioitiin suunnittelu- vaiheessa
Suomi.fi-kartat	X		
Suomi.fi-maksut		X	
Suomi.fi-palvelutietovaranto			X
Suomi.fi –palveluväylä	X		
Suomi.fi-tunnistus			X
Suomi.fi-valtuudet			X
Suomi.fi-viestit			X
Suomi.fi-verkkopalvelu			X

Suunnittelussa on tarkasteltu Suomi.fi maksut pois lukien hankesuunnitelman mukaisesti kaikkia palveluita, joista suunnittelutyöhön liittyviä kokeiluja on tehty Suomi.fi-kartat ja rinnakkaisen toteutushankkeen osalta Suomi.fi palveluväylä avulla. Selvitystyön osalta on keskitytty erityisesti Envibase-hankkeen toteuttamisjärjestyksessä nopeimmin ajankohtaisiksi tuleviin aiheisiin.

1.3. Yhteenveto hyödyistä ja opituista asioista

Suunnitteluhankkeen tuotosten tärkeimmät hyödyt syntyvät toisaalta jatko-suunnitelmista kansallisen palveluarkkitehtuurin toteuttamiseksi kansalaishavainnointia tukevalla tavalla ja toisaalta mahdollisuuksista hyödyntää jatkossa esimerkiksi palveluväylää ja karttapalvelun toiminnallisuuksia hallinnon ja myös yritysten tai kansalaisyhteiskunnan toimijoille käytettävissä olevilla tavoilla. Näitä tapoja on SYKE:ssä kehitetty osana Envibase-hanketta. VTT ja SYKE ovat yhdessä selvittäneet tässä myös SYKE ulkopuolisten toimijoiden mahdollisuuksia. LUOMUS Lajitietokeskuksen Laji.fi -palveluiden osalta on selvitetty KaPAn hyödyntämismahdollisuuksia käytännössä. Aihekokonaisuudet on määriteltävä oheisessa taulukossa.

1	Suosituksien kansalaishavainnoinnin huomioimiseksi KaPA - jatkokehityksessä, erityisesti siten että yhteistoiminta hallinnon, yritystoiminnan ja kansalaisyhteiskunnan eri organisaatioiden kesken olisi mahdollista.
2	Suunnitelmat KaPA:n käytöstä yhdessä Open311 kyselyrajapinnan tuottavan CitobsDB -tietokannan kanssa, tähän liittyvän Minun Ympäristöni -havainnointikonseptin tukena ja lopulta eri toimijoiden kansalaishavainnointitoiminnan yhteentoimivuuden mahdollistavan ”Suomi.fi Kansalaishavainnot” valmistelussa
3	LUOMUS mahdollisuuksien selvitys Lajitietokeskuksen KaPA - mahdollisuuksista

Valtiovarainministeriö	Kansalaishavainnot.fi-KaPA VM/2214/02.02.03.09/2016	5 (12)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	11.5.2017

1.4. Suositukset jatkotoimenpiteistä

1.4.1. Suunnitellut jatkotoimenpiteet

- SYKE:ssä Envibase-hankkeen loppuvaiheessa käytetään hyväksi tässä hankkeessa suunniteltuja ja SYKE palveluväylään liittymisen hankkeen yhteydessä toteutettuja palveluväylän ja muiden Suomi.fi -palveluiden hyödyntämisen tapoja, ja niitä toteutetaan mahdollisuuksien mukaan. Tässä yhteydessä viimeistellään erityisesti CitobsDB ja siihen liittyvän MinunYmpäristöni -konseptin toteuttamista valmistelevia suunnitelmia tuotokseen ”KH-KaPA-suunnitelma”.
- ”Kansalaishavainto-KaPA-suositukset” -tuotoksen KaPA ohjelmalle kohdistettavat suositukset viimeistellään Envibase-tuotosten valmistuvia toimintoja huomioiden.
- LUOMUS hyödyntää Suomi.fi-palveluita soveltuvin osin Envibase-hankkeessa ja sen jälkeen. Erityisesti palveluväyläliitynnät toteutetaan mikäli lajitietovarantojen asiakasorganisaatioista jokin haluaa nimenomaan tällä tavalla toteuttaa yhteytensä LUOMUS järjestelmiin, nykyisin yleisessä käytössä olevien menetelmien sijasta.

1.4.2. Suosituksia ja ehdotuksia jatkotoimenpiteiksi

17.8.2017 järjestetyn työpajan tulosten perusteella on selkeästi olemassa kansalaishavaintojen toiminnan järjestämisestä ja tuotosten käytöstä kiinnostuneiden tutkimuslaitosten ja alalla toimivien yritysten konsortio, joka on ryhtynyt LYNET-Kansalaishavainnot –työryhmän ympärille. Koska tässä ja Envibase-hankkeessa kehitetyille kansalaishavaintopalveluiden yhteiskäyttöisille menetelmille ja niihin liittyvälle yhteentoimivuudelle olisi kansainvälisestikin merkittäviä käytännön edistysaskeleita saavutettavissa, aloitetaan valmistelut ”Suomi.fi Kansalaishavainnot” -palvelukokonaisuuden tarkemmaksi suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi. Se voisi tulla sekä osaksi muita Suomi.fi -palveluita että hyödyntämään niitä kansalaishavaintokentän toimijoille yhteisillä tavoilla. Tässä yhteydessä toteutettaisiin myös eri laitosten yhteistyötä kansalaishavainnoinnissa mahdollistavan MinunYmpäristöni -konseptin keskeiset ideat.

Valmisteluhanketta suunnitellaan osittain osana Envibase-hankkeen kansalaishavaintojen ylläpidon suunnittelua SYKE:ssä, mutta on selvää että aiheen valmistelu tulisi vaatimaan rahoitusta sekä Envibase-hankkeen jälkeen (SYKE, LUOMUS) että erityisesti partnereille jotka eivät ole osallistuneet sen kansalaishavainto-osioihin (VTT, Ilmatieteen laitos, LUKE ja muut LYNET/Tulanet laitokset, alalla toimivat yritykset).

Valmistelussa ja toteutuksessa painotetaan myös kansainvälisen yhteistyön ja rahoituksen mahdollisuuksia: EU Horizon2020 ohjelma ja muut rahoitusmuodot, Euroopan avaruusjärjestö ESA keskeisinä esimerkkeinä.

- Täydennyksiä koostetaan ja päivitetään tuotoksiin ” MuutKH-KaPA-suunnitelma” ja ”KH-KaPA-suunnitelma”

1.4.3. Yleistä huomattavaa jatkotoimenpiteistä

VTT:n osalta jatkotoimet riippuvat merkittävästi Envibasen jälkeisestä kehityksestä, erityisesti millaisessa mittakaavassa MinunYmpäristöni -konseptia ja Suomi.fi Kansalaishavainnot –palvelujärjestelmää toteutetaan. LUOMUS tai VTT eivät ole millään tavalla veloitettuja käyttämään KaPA / Suomi.fi -palveluita. VTT:n osalta mahdollisuudet vertautuvat yksityiseen yritykseen,

Valtiovarainministeriö	Kansalaishavainnot.fi-KaPA VM/2214/02.02.03.09/2016	6 (12)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	11.5.2017

LUOMUS:ksen osalta yliopistoihin yleensä. Kuten SYKE:n osalta, selvityksessä paljastui paljon mahdollisuuksia ja potentiaalisia kansalaishavaintotoiminnan KaPA / Suomi.fi -palveluiden käytölle, muttei varsinaisia pakkoja tai velvoitteita niiden käyttöön tässä toiminnassa.

1.4.4. Toimenpidesuosituks^{et} KaPA -ohjelmalle ja Suomi.fi -palveluille

- Yleiset suositukset on kerätty ja niitä päivitetään tuotokseen "Kansalaishavainto-KaPA-suositukset".
- Erityisesti suositellaan 17.8.2017 työpajaan ja LYNET Kansalaishavainnot työryhmän työhön osallistuneiden tutkimuslaitosten ja yritysten yhteistyönä valmisteltavan "Suomi.fi Kansalaishavainnot" - yhteistyöjärjestelmän valmistelua.

2. Hankkeen toteutuminen

2.1. Tuotokset

Kuvaus tuotoksesta/palvelusta	Suunniteltu aikataulu	Toteutunut aikataulu	Huomioita
Kansalaishavainto-KaPA-suositukset	31.8.2017	29.9.2017	Täydennyksiä ylläpidettävään versioon hankkeen jälkeen odotettavissa
MinunYmpäristöni-KaPA	31.8.2017	29.9.2017	Käytännössä tähän tuotokseen aiottu sisältö koostettiin "KH-KaPA-suunnitelma" ja "MuutKH-KaPA -suunnitelma" alle
KH-KaPA-suunnitelma	31.8.2017	29.9.2017	Täydennyksiä ylläpidettävään versioon hankkeen jälkeen
Laji-KaPA-suunnitelma	31.8.2017	28.8.2017	
EnviObserver-KaPA-suunnitelma	31.8.2017	31.8.2017	
LynetKH-KaPA-suunnitelma	31.8.2017	28.8.2017	Pääosat yhteistyöstä esitellään "LynetKH-KaPA-suunnitelma" tuotoksessa
MuutKH-KaPA-suunnitelma	31.8.2017	31.8.2017	Täydennyksiä ylläpidettävään versioon hankkeen jälkeen

Valtiovarainministeriö	Kansalaishavainnot.fi-KaPA VM/2214/02.02.03.09/2016	7 (12)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	11.5.2017

Hankkeen rahoituspäätöksen mukaiset tulokset ovat valmistuneet, työn toteutuneet kustannukset on raportoitu ja kirjanpidon raportit on toimitettu VM:n kirjaamoon (valtionhallinnon organisaatioiden osalta myös kirjattu hankesalkkuun).

Kyllä X Ei

Listaus toteutumatta jääneistä tuloksista:

Tuotoksia ei jäänyt kokonaan toteuttamatta, mutta niiden sisältö jäi osin toivottua kevyemmäksi, ja alun perin suunnitelluista monista tuotoksista joitakin havaittiin parhaaksi yhdistää keskenään. Tuotoksia täydennetään käytännössä tarpeellisin osin Envibase-hankkeessa ja aihepiiriin liittyvissä muissa jatkohankkeissa.

2.2. Hankkeen rahoitus ja kustannukset

Rahoitus on toteutumassa suunnitelman mukaisesti jakautuen, hankkeen kustannusten jäädessä kuitenkin suunniteltua alhaisemmiksi toteutuksen viivästyessä. Hankkeen omarahoitus rahoitetaan Envibase-hankkeesta ja muista osallistujien tutkimus- ja kehityshankkeista sekä osallistujalaitosten muusta budjetista. Hankkeessa tehty työ liittyy kiinteästi Envibase-hankkeen Kansalaishavainnot –osahankkeeseen.

Palveluväylään liittyvä työ hankkeessa ohjasi osaltaan SYKE -palveluväylän käyttöönottohanketta, mutta tuossa palveluväylään liittymisen toteutushankkeessa ei rahoitettu nyt raportoitavan Kansalaishavainnot.fi-KaPA suunnitteluhankkeen tehtäviä eikä päinvastoin.

Nyt toteutetun suunnitteluhankkeen jälkeisen elinkaaren kustannusten arviointi on haastavaa. Suunnitellut ja Envibase-hankkeessa toteutuvat KaPA-toiminnallisuudet SYKE:ssä eivät aiheuta merkittäviä kustannusvaikutuksia järjestelmien ylläpitoon nyt palveluväylään liittymisen jälkeen. LUOMUS osalta palveluväylään liittyminen aiheuttaa toteutuskustannuksia mikäli liittyminen tulee tarpeelliseksi.

Hankkeessa ehdotetun ”Suomi.fi Kansalaishavainnot” -palvelun osalta ei ole hankkeeseen sitoutumis- tai rahoituspäätöksiä valmistelun eikä toteutuksen osalta. Koska toiminnan luonne edellyttää monissa toiminnoissa yhdenvertaisia osallistumismahdollisuuksia niin hallinnon organisaatioille kuin yrityksille ja erilaisille kansalaisyhteiskunnan organisaatioille kuten yhdistyksille, on luontevaa olettaa valmistelun kautta syntyvän toteutukseen valtiovarainministeriötä laajemman rahoituspohjan. ”Suomi.fi Kansalaishavainnot” –palvelun toteutukseen ja järjestelyihin on pyrittävä hankkimaan eurooppalaista rahoitusta EU Horizon2020 tai Euroopan avaruusjärjestö ESAn kaltaisilta toimijoilta, yritysten Tekes ja Sitra –tyyppisten mahdollisuuksien lisäksi.

Valtiovarainministeriö on myöntänyt Kansalaishavainnot.fi-KaPA hankkeelle rahoitusta KaPA ohjelmasta.

Hankkeen suunnitellut ja toteutuneet vaiheet ja kustannukset koko hankkeen osalta eriteltynä ovat seuraavat:

Vaihe	Suunniteltu €	Toteutunut €	VM rahoitus €
-------	---------------	--------------	---------------

Valtiovarainministeriö	Kansalaishavainnot.fi-KaPA VM/2214/02.02.03.09/2016	8 (12)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	11.5.2017

Vaihe 1: Tammi- kuu-Huhtikuu	68 285 €	20 596 €	15 447 €
Vaihe 2: Touko- kuu-Heinäkuu	11 715 €	29 233 €	21 925 €
Vaihe 3: Elokuu (laskutus viimeis- tään 30.9.2017)	0 €	17 168 €	12 876 €
Yhteensä	80 000 €	66 997 €	50 248 €

Hankkeen kustannusten ylitys/alitus johtuu pääosin seuraavista tekijöistä:

- Envibase-hankkeessa kansalaishavaintoteknologiaa toteuttavan CibtobsDB/Open311 -tekniikan kehittäminen pääsi kunnolla alkuun vasta vuoden 2017 alusta. Viivästys vaikkapa avoimen tiedon rajapintojen osalta jatkui osin elokuulle 2017, Kansalaishavainnot.fi-KaPA -hankkeen loppuun asti. Osin järjestelmät valmistuvat vasta Envibase-hankkeen lopulla huhtikuuhun 2018 mennessä.
- VTT:n ja LUOMUS:ksen tehtävät eivät merkittävästi kärsineet CibtobsDB:n viivästymisestä, LUOMUS sai oman osuutensa valmiiksi suunniteltua 5682 € alhaisemmin kustannuksin. Loppu kustannusarvion alituksesta, 7345 € oli SYKE viivästyneiden tehtävien osuutta.
- SYKE:ssä hankkeen käytettävissä olevien henkilöresurssien kohdistuksessa varmistamaan yleensäkin kansalaishavaintotoiminnan vaatimien keskeisten järjestelmien valmistumisen varmistamiseen ei Kansalaishavainnot.fi-KaPA -hankkeen suunnittelutyöhön ollut nopealla aikataululla kohdistettavissa tehtäviin suoraan soveltuvia henkilöitä, varsinkin kun samaan aikaan toteutettiin palveluväylän käyttöönottohanketta.

3. Hankkeen ohjauksen arviointi

3.1. Hanke- ja ohjelmanhallinta

Hankkeen hallinta oli haasteellista samanaikaisesti kriittisessä toteuttamisvaiheessa olevan Envibase-hankkeen ja hankkeen aikana nopealla aikataululla toteutetun SYKE palveluväylän käyttöönottohankkeen yhteydessä. Kansalaishavainnot keräävän järjestelmän valmistumisen viivästyminen yli hankkeen määräajan haittasi hankkeen toteutusta.

Hankkeiden toteutusaikataulun realistisuutta harkitaan tarkemmin tapauksissa, joissa päättymispäivään ei ole odotettavissa joustoa, varsinkin jos toteutuksen onnistumiselle on uusien järjestelmien käyttöönoton kaltaisia riippuvuuksia. Mahdollisuuksien mukaan aikatauluiltaan tällä tavoin haastavista hankkeista luovutaan tai niitä lykätään kunnes tarvittavat järjestelmät ovat käytössä yms riskit ovat poistuneet hankkeen onnistumisen riippuvuuksista.

Jatkossa hankkeille suunnitellaan niukemmin tuotettavia dokumentteja verrattuna hankkeen toteutusresursseihin.

Valtiovarainministeriö	Kansalaishavainnot.fi-KaPA VM/2214/02.02.03.09/2016	9 (12)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	11.5.2017

Toteutusaikataulujen väljyyden ja määräaikojen jaksottamisen avulla varmistetaan, että hankkeen tarvitsemat henkilöresurssit ovat käytettävissä hankkeen toteuttamisen aikana.

Hankkeen suunnittelun lähtökohtana oli useamman LYNET -laitoksen yhteistyö, jolloin yhteisille tuotoksille kuten KaPA:a koskeville suosituksille olisi ollut useampia toteuttajia, ja tiettyjen tuotosten sisältöön olisi kuulunut lisää aineistoa. Osapuolten vetäytyttyä hankkeesta kokonaisuutta olisi voitu fokusoida kattavammin uudelleen tai jopa harkittava suunnittelusta luopumista.

3.2. Hankintakäytännöt

Hankkeessa hankkeen omistajaorganisaatio Suomen ympäristökeskus toteutti suunnittelutyön hankesuunnitelman mukaisesti yhdessä VTT:n ja Luonnontieteellisen keskusmuseon kanssa suunnitelmanmukaisella työ- ja kustannusjaolla. Hankkeeseen ei osallistunut VTT:n lisäksi muita yrityksiä, eikä hankintoja tehty suunnitellun konsortion ulkopuolisilta toimijoilta.

3.3. Riskienhallinta

Kansalaishavainnot.fi-KaPA on suunnitteluhanke, joten sen lähtökohtainen riskitaso on matala: Osallistuvien laitosten toiminta tai niiden tuottama palvelu ei häiriinny hankeongelmien takia. Toisaalta suunnitelmien käyttökelpoisuuden riskit paljastuvat mahdollisesti vasta toteutusvaiheessa

Riski	Lopullinen tila	Toimenpiteet	Vaikutus
Kansalaishavainnot.fi kehitys viivästyy	Toteutui	Keskityttiin aluksi suunnitelmaan toimintoja joille Envibase – hankkeessa kehitettävä CiotobsDB/Open311 -palvelu ei ole suoraan tarpeen.	Ei voitu käytännössä testata LYNET – yhteistyötä palvelutarjonnassa eikä käytännössä toimintaa KaPA palveluiden kanssa.
LYNET-laitosten caset eivät tue hanketta	Toteutui	Kiinnostuneita toimijoita ei ole ennen	Aineistojen siirtoon palveluväylän yli tulee YTI-hankkeen yhteydessä testattavaksi
Kaavaillut yritys- ja yhteisöcaset eivät tue hanketta	Ei toteutunut		
Kansalaishavainnot.fi järjestelmä ei hyödy KaPasta	Ei toteutunut	Keskityttiin vain keskeisimpiin ja lähitulevaisuudessa palveluarkkitehtuurissa toteutuskelpoisim-	Vaikka esim palveluväylää ei voitukaan kokeilla toiminnassa, on selvää että toiminnoille

Valtiovarainministeriö	Kansalaishavainnot.fi-KaPA VM/2214/02.02.03.09/2016	10 (12)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	11.5.2017

		piin suunnitelmiin.	on käyttöä myöhemmin.
Kansalaishavainnot.fi järjestelmä ei tuota hyödyllisiä suosituksia KaPAlle.	Ei toteutunut	Analysoimalla tämänhetkistä palveluarkkitehtuurin kokonaisuutta kansalaishavaintojen realistisista tarpeista konkreettisia parannusehdotuksia kyettiin identifioimaan.	

4. Hankkeen päättäminen

4.1. Dokumenttien hallinta

Hanke on tuottanut osana lopputuotosta dokumenttiluettelon, johon on eritelty hankkeen aikainen ja ylläpitoon siirrettävä dokumentaatio. Ylläpidettävän dokumentaation hallinnasta vastaa hankkeen jälkeen tuotoksen "Laji-KaPA-suunnitelma" osalta LUOMUS ja " EnviObserver-KaPA-suunnitelma" osalta VTT, muiden osalta vastuuorganisaationa on SYKE, jossa ne sisällytetään Envibase-hankkeessa syntyvään ja edelleen jalostettavaan dokumentaatioon.

Hankkeen aikainen ja sen lopussa tuloksena luovutettava dokumentaatio

Luettelo ohjelmatason dokumenteista tuotokselle "Kansalaishavainto-KaPA-suositukset"

- Kansalaishavainnot-KaPA-suositukset.pdf
- Kansalaishavainnot-KaPA-suositukset-Liite1_palveluväylän-kansalaishavaintotarkastuskäyttö.pdf
- Kansalaishavainto-KaPA-suositukset_Liite2_CitObsOper_palveluväyläesimerkki.pdf

Luettelo ohjelmatason dokumenteista hanketason tuotoksille

Tuotos "MinunYmpäristöni-KaPA":

- MinunYmpäristöni-KaPA-suunnitelma.pdf
- MinunYmpäristöni_Liite_1_Envibase_Minun_Ympäristöni_konseptikuvaus_20160629.pdf
- MinunYmpäristöni_Liite_2_ESA_EO_Open_Science_2017_Pyhälahti_esitelmä_20170926.pdf

Valtiovarainministeriö	Kansalaishavainnot.fi-KaPA VM/2214/02.02.03.09/2016	11 (12)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	11.5.2017

- MinunYmparistoni_Liite_3_Suomi_fi_kansalaishavainnot_tyosuunnitelma_20170831.pdf

Tuotos "KH-KaPA-suunnitelma":

- KH-KaPA-suunnitelma.pdf
- KH_Liite_1_Kansalaishavaintojen_paatason_envibase_tuotokset_luonnos_20170914.pdf
- KH_Liite_2_MinunYmparistoni_20170816.pdf
- KH_Liite_3_Suomi_fi_kansalaishavainnot_tyosuunnitelma_20170831.pdf

Tuotos "Laji-KaPA-suunnitelma":

- LajiKH-KaPA - suunnitelma Kansallisen palveluarkkitehtuurin käyttöönotto Lajitietokeskuksessa.pdf

Tuotos "EnviObserver-KaPA-suunnitelma":

- EnviObserver-KaPa-suunnitelma.pdf

Tuotos "LynetKH-KaPA-suunnitelma":

- LynetKH-KaPA-suunnitelma.pdf

Tuotos "MuutKH-KaPA-suunnitelma":

- MuutKH-KaPA-suunnitelma.pdf

Ylläpidettävä dokumentaatio

Ylläpitoon muissa hankkeissa täydennettäväksi ja käytettäväksi siirretään seuraavia tuotoksia koskeva dokumentaatio:

Tuotos "Kansalaishavainto-KaPA-suositukset"

Tuotos " Laji-KaPA-suunnitelma"

Tuotos " EnviObserver-KaPA-suunnitelma"

Tuotos " MinunYmpäristöni-KaPA"

Tuotos " KH-KaPA-suunnitelma"

4.2. Ylläpitovaiheeseen siirtyminen

Suunnitteluhankkeessa ei ollut tuotantokäyttöön ottamisen tavoitteita.

Kehitys jatkuu osana jo meneillään olevaa Envibase -hanketta tätä koskevilta osin, ja myöhemmin mahdollisesti osana "Suomi.fi Kansalaishavainnot" - valmisteluhanketta. Ylläpito ja kehittäminen jatkuvat toteuttajaorganisaatioissa, jotka vastaavat myös tarpeellisesta ylläpidosta.

Suunnitteluvaihe hankkeen osalta päättyy 31.10.2017 klo 12 hankkeen ohjausryhmän ja projektiryhmän kesken tuotosten lopullisen muotoilun ja jatkotoimien tilan jälkitarkastelupalaveriin SYKE:ssä.

Valtiovarainministeriö	Kansalaishavainnot.fi-KaPA VM/2214/02.02.03.09/2016	12 (12)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	11.5.2017

5. Liitteet

5.1. Kustannus-hyöty analyysin toteutumisen arvio

Kansalaishavainnot.fi-KaPA on hyödyntämisen suunnitteluhanke, joten kohta 5.1 on poistettu ohjeen mukaan, ja tässä esitellään vain ennustettujen ja toteutuneiden kustannusten vertailu.

Hankkeen kustannukset	Ohjelman ajalla 2014 - 2017	Arvio elinkaaren ajalla (9v) 2014 – 2022
	€	€
Ennustetut kustannukset yhteensä	80 000 €	
Toteutuneet kustannukset yhteensä	66 997 €	
Erotus	13 003 €	

Hankkeen kustannusten ylitys/alitus johtuu pääosin seuraavista tekijöistä:

-Järjestelmien valmistumisen aikataulu SYKE:ssä oli liian optimistinen, joten suunnitteluresurssit oli sidottu näiden valmistumisen edistämiseen KaPA hyödyntämisen suunnittelutyön sijasta.

-Koska lopullisia järjestelmiä ei kaikilta osin ollut käytössä, ei tuotoksia tuotettu siinä laajuudessa kuin alun perin suunniteltiin tässä hankkeessa, mutta niitä täydennetään tarvittaessa myöhemmin. Envibase-hankkeen tarpeita vastaava työmäärä lienee muutamia työpäiviä kyseisen hankkeen kustannuksina. Luultavasti mainittu budjetin suunnitellun ja toteutuneen kustannuksen erotus vastaa tarvittavaa kokonaistyömäärää, riippuen luonnollisesti millaisella laajuudella Suomi.fi Kansalaishavainnot -toimintoja mahdollisesti valmistellaan eli millainen tarve näille selvityksille on Envibase-hankkeen jälkeen.